

4. Соціокультурна та просвітницька діяльність

Громадянське виховання

Одним із пріоритетних напрямків роботи бібліотеки стало громадянське виховання молоді – формування свідомого громадянина, якому притаманне почуття обов'язку й відповідальності перед суспільством, перед Батьківщиною.

До 24-ї річниці Незалежності України були організовані:

- книжкова виставка-обговорення **«Україна. Світ мій. Біль. Надія»**, яка представляла найбільш яскраві та болючі історичні моменти країни. Кожен розділ виставки став приводом для обговорення: «Україна: Що вона для тебе?», «Світ мій: З чого він складається?», «Біль: Чи скоро він мине?», «Надія: На яке майбутнє ти сподіваєшся?». Відвідувачів виставки зацікавили незвичайні головоломки-трансформери, прикрашені національною символікою.
- патріотичний майданчик **«Українцем я зовуся, цією назвою горджуся»**, у якому взяли участь вихованці міського табору літнього відпочинку «Юнга». Його програма була різноманітна і насичена:
 - ✓ школярі мандрували у **«Казковий світ України»**, перегорнувши сторінки улюблених і ще непрочитаних літературних та народних казок
 - ✓ змогли подивитись **мистецький калейдоскоп «Незвичайні пам'ятники України»** і помилуватися незвичними скульптурними композиціями – візитівками міст України: «Рояль у кущах», «Пасхальне яйце», «Галушка», пам'ятниками ніжинському огірку і голо пристанському кавуну та ін.
 - ✓ завітали також на **розважально-пізнавальний мікс «Дивовижна Україна»** – низку незвичайних цікавинок про історичні, архітектурні, культурні та народні символи. У веселих конкурсах юні гості довели, що вони гідні нащадки козаків і є справжніми українцями
 - ✓ прямо під вітами дерев читачі познайомились з **добіркою літератури «Кольори, що дарують надію»** – серіями книг про історію та природу України
 - ✓ сюрпризом для учасників патріотичного майданчика стала **«Солодка карта України»** – незвичайна інтерпретація мапи нашої держави із цукерок, яку вони отримали у подарунок
 - ✓ За допомогою працівників бібліотеки юні гості власноруч зробили маленьких ангеликів – обереги для воїнів, що боронять незалежність України на сході держави.

До річниці бою під Крутами пройшов **урок патріотизму «Ще юнаки, ще майже діти»** для десятикласників гімназії №1. Про історичні події та політику тогочасного уряду, про те, чому саме студенти стали на захист Києва від більшовицької навали, школярі дізнались з добірки фрагментів документальних сюжетів та розповідей бібліотекарів.

Тема героїзму, мужності, захисту України від посягань на її цілісність і незалежність отримала сучасне продовження. На захід завітала активістка волонтерського батальйону «Херсонська чайка» Наталя Бреус. Вона розповіла старшокласникам про роботу батальйону, гуманітарну допомогу, яку збирають на потреби наших захисників у зоні АТО. Урок патріотизму дав школярам не тільки історичний, а й цілком наочний приклад того, як треба любити і захищати свою країну.

Дню Конституції була присвячена історична подорож **«Конституцією Пилипа Орлика»**, на яку бібліотекарі разом з фахівцями Головного територіального управління юстиції в Херсонській області запросили дітей з міського табору літнього відпочинку «Юнга». Діти визначали основні права громадянина, змагалися в естафеті, збирали пазли та гортали сторінки книжок, представлених на виставці-статуті **«Без законів не живе держава»**.

З нагоди **Дня Соборності України** в бібліотеці експонувалась книжкова **виставка-посвята «Соборна Україна: наша сила в єдності»**. Видання, представлені на виставці – історичні нариси та хрестоматії – дали можливість простежити читача споконвічне прагнення українського народу до волі, свободи та незалежності. На окремій полиці були розміщені документи, пам'ятки та буклети, надані Головним територіальним управлінням юстиції в Херсонській області.

Бібліотека стала майданчиком тренінгу **«Active Citizens»** для активної молоді Херсонщини за програмою **Британської Ради в Україні**. Організатором заходу в Херсоні виступив офіційний партнер Британської Ради в Україні - благодійний Фонд «Об'єднання». Партнерами в організації виступили: Фонд громади міста Херсон «Захист», Херсонська обласна бібліотека для юнацтва ім. Б.Лавренюва та ХМІГ «Кипяток».

Аналіз подій, що відбуваються в Україні останнім часом, став матеріалом для формування світогляду та активної громадянської позиції підростаючого покоління.

До Дня пам'яті героїв Небесної Сотні та річниці Майдану для учнів професійно-технічних навчальних закладів, гімназії №1 були проведені: **майдан пам'яті «Сердець найвища висота» та розповіді очевидців «Майдан. Країна. Шлях до свободи»**.

Заходи поєднали в собі перегляд відеохроніки подій Євромайдану, виставку світлин нашого земляка – фотографа В. Казакова, спогади учасників Київського та Херсонського майданів Віталія Житкевича та Максима Жаркова.

Протягом року учнів шкіл № 54, 55, 1 запрошували на цикл хвилин пам'яті «Апостоли гідності: відважний щит України», «На варті наших душ Небесна Сотня» та перегляд літератури «Небесна Сотня змінила світ».

Дню гідності і свободи присвятили:

- **урок гідності і свободи «Незламний дух української нації»**, на якому старшокласники ліцею Херсонської обласної ради спілкувалися з очевидцями подій на Майдані Іриною Саліховою - головним редактором газети «Херсонський вісник».

Із розповіді бібліотекарів, світлин власного архіву активістів, фото- та відеофрагментів перед ліцеїстами промайнула хвилююча хроніка Революції Гідності, нагадала про події, які змінили свідомість нашого народу. Урок доповнили документальні фото В. Казакова, фотохроніку якого канал «1+1» використав у фільмі «Зима, що нас змінила».

На згадку про загиблих патріотів лунала пісня-реквієм Небесної Сотні, була запалена свіча пам'яті. Тож, урок гідності дав молоді приклад самовідданого служіння Україні і став ланкою історичної пам'яті.

- **поетичне надвечір'я «Вірші з Майдану»** за участю євромайданівців, голови ХОГО «Добро» В.Крицак та фотокореспондента газети «Гривна» Д. Кулакова, дало можливість учням ЗНЗ №55 познайомитись з віршами зі збірок поезій про Майдан, написаних під впливом тих революційних подій.

- **рок-тіме «Сильніше за зброю»** зібрав майбутніх моряків, курсантів Херсонського морехідного училища рибної промисловості, щоб поговорити про сучасну рок-музику і рок-музикантів, які не побоялися висловити свою точку зору на події Революції Гідності. Найголовнішим було те, що юнаки самі сформулювали меседж, який до них намагалися донести: не мовчати й відстоювати свою громадянську позицію.

Впродовж року для учнів шкіл Шуменського мікрорайону проводилися **майстер-класи «Ангелик на передову»**. До кожного ангелика діти додавали вітальні листівки з побажанням миру, які потім волонтери доставили у зону АТО.

Протягом року діяла добродійна **акція «Книга на передову»** до якої долучилося багато небайдужих херсонців і навіть киян. Окрім цікавих книжок приносили шахи, теплий одяг. Учні шкіл виготовляли яголят, робили малюнки та листівки з побажанням перемоги.

Спільно з батальйоном патрульної служби поліції особливого призначення «Херсон» УМВС України в Херсонській області започатковано благодійний **фотопроєкт «Світлини для героїв. Батальйон Херсон»**. Мета проєкту – нагадати мешканцям міста про наших героїв, подякувати за мир, подарувати бійцям приємні хвилини та численні родинні світлини.

До року Європи в Україні відбулося **свято для молоді «Я – українець, я – європеець»**, на якому школярі ЗНЗ № 1, 11, 51, 54, 55 презентували візитівки різних країн Європи мовою оригіналу, брали участь у грі «Європейський паспорт», демонструючи знання устрою і символіки Євросоюзу, історії і культури країн Європи.

Для городян діяв інформаційний **майданчик «Знай про Європу більше»**, були розгорнуті виставки творчих робіт вихованців зразкової студії образотворчого мистецтва «Метелик».

Видовищним свято зробили виступи студентів Херсонського музичного училища, Херсонського училища культури і вихованців ЦДЮТ. Підтримку у проведенні свята надали Інформаційний центр Євросоюзу при ХДУ та КП «Кінотеатр «Шумен».

Національно-патріотичне виховання

70-річчю Перемоги, Року ветеранів Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. були присвячені:

- **стіна пам'яті «Згадаймо своїх героїв»**, яка складалася зі світлин із сімейних архівів працівників бібліотеки. Вона мала широкий резонанс серед читачів бібліотеки й у соціальних мережах
- **урок історичної пам'яті «На полі бою між хрестами гоїдає вітер мак рядами»**. Курсанти морського коледжу ХДМА слухали про трагічні події війни, в епіцентрі яких опинилась Україна. Юнаки отримали на згадку квітку маку – символ пам'яті жертв всіх світових війн, виготовлених власноруч бібліотекарями
- **книжкова виставка-макет «Перемога в серцях поколінь»**. Вона викликала великий інтерес і захоплення у гімназистів, курсантів, школярів, навіть вихованців дитсадку №69. До оформлення виставки-макету долучилися учасники військово-історичного клубу, які надали атрибутику часів війни, та юні читачі, які допомагали власноруч виготовляти макет-панораму «Битва за Дніпро».

Біля виставки користувачі бібліотеки мали можливість доторкнутися до історії, приміряючи деталі військової форми та запалити свічу пам'яті.

З нагоди **70-річчя закінчення II Світової війни та Дня визволення України** були проведені:

- уроки історичної пам'яті: **«Друга світова: хроніка подій»**, **«Визволення України: хроніка подій»**.

На заходах відбулася презентація інтерактивної карти «Звільнення України від фашистських загарбників» та знайомство з новою книгою В. Тихонова «Сузір'я херсонців-переможців», які представили начальник обласної інспекції історії та культури І. Солоницький, старший науковий співробітник інспекції О. Волошин та голова Херсонської обласної організації Всеукраїнської екологічної ліги В. Ідаєтов. Присутні на заході учні Херсонського ліцею Херсонської обласної ради переглянули також відеосюжети з хронологією подій II світової війни та відгукнулись на пропозицію спеціалістів-істориків поповнити матеріали інтерактивної карти.

- історичний екскурс **«За Україну, її волю стояли на смерть вояки»** для учнів 9-х класів НВК ім. Т.Г. Шевченка Херсонської обласної ради. Вихованці закладу з інтересом сприйняли подану інформації, проявили обізнаність з історії України та зацікавленість темою.

У **День визволення Херсона** від фашистських загарбників в пам'ять про героїв-краян, визволителів Херсона у 1944 році та воїнів-земляків, які віддали життя у зоні АТО, організовано **перегляд-колаж «Вічна пам'ять Вам, земляки» та хвилини пам'яті «Загинули, бо захищали Україну»**.

Міжнародному дню пам'яті жертв Голокосту присвятили **хроніку історії «Щоденник Анни Франк»**. В учнів ЗНЗ №54, гімназії №1 була можливість віртуально перенестись у меморіальний комплекс в Ізраїлі, погортати сторінки щоденника.

Популяризації звичаїв славного українського козацтва, вшануванню воїнської звитяги сприяли заходи, приурочені до 14 жовтня – дня, що поєднує у собі три свята.

Напередодні **Дня українського козацтва**, Дня захисника України та Покрови Пресвятої Богоматері на запрошення викладачів ЗНЗ №33 бібліотекарі долучились до **свята «Про козацьку славу»**. Захоплюючи розповідь про велике християнське свято, про звичаї і традиції українського війська завершилось посвятою «в козачата» та веселим ярмарком.

На **квік-тайм «Рідна земле моя, ти козацькою славою щедра»** завітали учні гімназії №1 та тренер з національно-патріотичного виховання, кавалер ордена Козацької звитяги В'ячеслав Славов. Кульмінацією заходу став показовий виступ козака з булавою та майстер-клас з оволодіння зброєю козаків.

Виставка-реконструкція «Україна козацька: п'ять віків історії» була прикрашена козацькою атрибутикою, а на подіумі реконструйовані миттєвості козацької звитяги. Окремим розділом представлені книги про славетних гетьманів. Виставка запрошувала поринути у чудовий світ історії українського народу — Козаччину.

До Дня захисника України відбулися:

- **розповідь очевидця «Україна. Хроніка пережиття»**. За допомогою волонтера батальйону «Херсонська чайка» Наталії Бреус учасники заходу передивились унікальні кадри про будні волонтерського життя, дізнались про бойовий шлях волонтерського батальйону і зробили добротину справу – завантажили автомобіль подарунками для бійців.
- **презентація книги «Вклоняюся доземно українському солдату»**, до якої входять 68 невідомих історій, зібраних військовими журналістами на передовій та у військових госпіталях. Учні ЗНЗ №55 дізнались про героїв нарисів та замальовок, що загинули у боях за цілісність нашої держави. У заході брав участь заступник начальника відділу по роботі з особовим складом і громадськістю Херсонського обласного військового комісаріату майор Олександр Федунін.

День міста книгозбірня запросила своїх читачів відсвяткувати на бібліотечній галявині **«Мій Херсон»**. Справжня галявина перед книгозбірнею, оточена деревами і кущами, перетворилася на ще одну бібліотечну залу, яку протягом дня відвідали школярі ЗОШ №54, №55:

- довідкове бюро **«Вулиці рідного міста»**, що діяло під відкритим небом, додало школярам інформації про історію перейменувань міських вулиць та видатних людей, чий імена збережені у назвах площ і проспектів міста
- книжкова **виставка-рушник «Моє місто над Дніпром»** розкрила «перлинки» краєзнавчого фонду бібліотеки а ще привернула увагу своїм незвичайним оформленням
- поетичний нон-стоп **«Херсону з любов'ю»** знайомив школярів з книгами Анатолія Кичинського, Алли Тютюнник, Валерія Кулика, Леоніда Марченка, Анатолія Крата, Василя Загороднюка, Наталії Коломієць, Анатолія Марущака та багатьма іншими відомими творцями

- під час вікторини **«Карта Херсона»** за кожну вірну відповідь молоді учасники отримували квітки, що прикрасили карту міста
- дало гарного настрою вуличне **фотоательє «Я люблю Херсон»**, де кожен міг зробити фото на пам'ять

Морально-етичне виховання. Правова освіта.

Спільно з партнерами – Головним територіальним управлінням юстиції в Херсонській області та психологічною службою ХДУ – розгорнув активну діяльність Центр соціально-психологічної та правової підтримки молоді.

Для шкіл Шуменського мікрорайону № 51, 54, 55, гімназії №1, для дітей із сімей ВПО запроваджено цикл інформаційних годин **«Законо, що нас захищають»**. Бажаючі отримували юридичні поради щодо соціального захисту ВПО, слухали коментар юриста про призов в армію.

Для молоді організовувались огляди літератури правової тематики, **тренінг-хвилинка «Ми сильні у своїй єдності»**, **консультативні дні «Задай своє питання юристу»**.

Дискусійні кола **«Дві сторони одного шлюбу»** та **«Скажи насильству – Ні!»**. Корисними і потрібними були поради психолога і юриста – це визнали і працівники бібліотеки, і фахівці, і самі студенти.

Продовжив свою діяльність **правоосвітній клуб «Дай руку, підлітку»**, розширивши коло учасників і перелік обговорюваних тем. Бажаючих отримати поради на хвилюючі питання було набагато більше, ніж у минулому році. Вперше учасниками клубу стали учні 8-9-10-х класів ЗНЗ № 55, 33.

Засідання клубу проходили у формі психологічних тренінгів **«Що робити, коли мене не розуміють дорослі»**, **«Вкотре конфлікт у класі»**, **«Дитина не слухається батьків»** та психологічної майстерні **«Що є любов»**.

За допомогою спеціалістів діти визначали причину конфлікту, шукали вихід з нього, відверто обговорювали проблеми, з якими щодня стикаються в кожній родині.

Одним з найпопулярніших був тренінг **«Що робити, коли підлітку Інтернет-залежні»**. Його учасники проходили міні-тестування, переглядали тематичні відеоролики, навіть отримували домашнє завдання: спробувати 1 день прожити без комп'ютера.

У творчій співдружності з кандидатом психологічних наук, доцентом кафедри загальної і соціальної психології – О. Александровою, студентами-волонтерами ХДУ, психологом ЦДЮТ – Н. Петренко, проводились заняття з **казко-терапії «Промінчик доброти»** та **майстер-класи «Вітамін позитиву»**, **арт-терапія «Малюємо гарний настрій»** для внутрішньо переміщених осіб та всіх бажаючих.

У межах Тижня історії і права проводились такі заходи:

- години інспектора для підлітків з девіантною поведінкою за участю інспектора сектору патрульної поліції, ст. лейтенанта І. Божньової;
- дискусія **«Чому teen-вік складний?»**, в ході якої вирували протилежні погляди бібліотекарів, правоохоронців та дітей;
- експрес-вікторина **«Казки читаємо – права вивчаємо»**, яка на прикладі відомих казок дала можливість визначити, які права були порушені;

- правові мандри **«Не заблукати на стежках закону»**;
- інформ-година з протоієреєм К. Ланцевим **«Гоніння на релігію і церкву у радянські часи»**. Під час спілкування відбувся діалог про дотримання норм віротерпимості та толерантності

До 150-річчя від дня народження митрополита А. Шептицького було розгорнуто книжкову **виставку-розповідь «Духовний провідник нації»**, що запропонувала читачам добірку публікацій, які висвітлювали різні грані особистості видатного українського політика, громадського діяча, мецената.

Продовжив свою роботу дівочий клуб «Камея», у якому збиралися вихованки ліцею Херсонської обласної ради.

Під час зустрічей дівчата:

- отримували поради від Оксани Прилуцької, фахівця жіночої консультації Херсонської міської клінічної лікарні ім. А. і О. Тропіних
- знайомилися з херсонками, які займають активну громадську позицію і ведуть здоровий спосіб життя.
- дізнавалися про керування інформаційними потоками у соцмережах разом з головою благодійного фонду «Об'єднання» Юрієм Антощуком
- цікавилися нюансами модельної кар'єри з директором модельної агенції «CATWALK model management» Анастасією Лопатньою й телеведучою Тетяною Крейза

- досліджували історію вишиванок, характерні особливості вишивки Херсонського краю з краянкою, поетесою і майстринею Тетяною Гладиш, а з Ганною Лісовою, власницею мережі магазинів «Учбова книга», вчилися створювати «Альбом мрії»
- разом з керівником соціально-психологічної служби Херсонського державного університету Ольгою Александровою говорили про старовинні традиції лялькоплетіння й створювали власні обереги
- говорили про секрети гарного самопочуття, яскравого іміджу, створення якісних та ефективних презентацій, вчилися вправно зав'язувати краватки та хусточки й плести коси.

Сприяння та формуванню здоровому способу життя та екологічне мислення

У десятиріччя біорозмаїття продовжив діяльність **екологічний майданчик «Зелений кінотеатр»**.

Працівники відділу за допомогою керівника екологічного гуртка ЦДЮТ Н. Костіної готували добірки цікавих матеріалів щодо екологічних проблем нашого регіону, запрошували школярів на віртуальні екскурсії, слайд-шоу для обговорення тем про збереження природи. Набуті знання учні можуть використовувати на уроках екології та біології.

Розпочав роботу учнівський клуб **«Пролісок»** у межах співпраці з обласним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді Херсонської обласної ради «Заповідники Херсона».

Для тематичних засідань були підготовлені:

- мультимедійна презентація «Природничо-заповідний фонд Херсонщини»;
- еко-екран «Флора і фауна Великого Чапельського поду біосферного заповідника Асканія – Нова». Учні знайомилися з унікальним рослинним світом заповідного степу, готували власні невеличкі доповіді про зникаючі види птахів та рослин заповідника, цікавим для учнів було завдання «заселити» рослинами та тваринами контурну карту заповідника «Асканія-Нова».

До дня фізичної культури і спорту для школярів проведено:

- **позитив-кранч «Спорт – це життя»** (за участю генерального директора Центру спорту і культури, президента Федерації айкідо А.І. Ісакіна та інструктора парашутно-десантної підготовки, сержанта Сергія Стародубцева). Учасники заходу спробували власноруч скласти парашут, намагались оволодіти японським бойовим мистецтвом, а найактивніші отримали місячний абонемент на тренування.

- **презентація книжкової виставки-поради «Бути здоровим – модно!».** Література з книжкової виставки допомогла зрозуміти, в чому полягає сенс поняття «мода на здоров'я» та здоровий спосіб життя.

29-й річниці аварії на Чорнобильській АЕС були присвячені:

- вечір документальних сюжетів «Чому плаче спустошена Прип'ять?»;
- книжкова виставка-реквієм «Чорнобиль – горе України її незагоєна рана».

На допомогу освіти та самоосвіті молоді

Діяльність бібліотеки, спрямована на допомогу освіті і самоосвіті молоді, розвиток загальної культури та інтелектуальних здібностей юнацтва, набула нового змісту і форм.

У межах міжобласного інтернет-проекту «Бібліотеки єднають Україну» відбулися:

- **інтелектуальна онлайн-гра «Херсон-Суми».** Партнером у її проведенні стала Сумська обласна універсальна наукова бібліотека. У кожній книгозбірні зібралися команди юних краєзнавців, щоб у режимі онлайн позмагатися і з'ясувати, що херсонці знають про Сумщину, а сумчани – про Херсонщину. За підрахунком балів у грі «Херсон-Суми» перемогла херсонська команда «Сонячні ерудити», проте переможеним не почував себе ніхто. Онлайн-гра допомогла зрозуміти, як багато поєднує такі віддалені міста, як Херсон і Суми, між якими пролягає 650 км.

- **цикл веб-зустрічей «Поетичне рандеву»** з бібліотеками Херсона, Запоріжжя і Тернополя, кожна з яких складалася з декількох блоків: відбувався обмін своєрідними візуальними візитівками міст – невеличкими відеофільмами, бібліотеки презентували творчість визнаних поетів-краян, творча молодь ділилася власним доробком. Впродовж зустрічей не тільки звучала поезія, а проходив обмін думками щодо літературного сьогодення і майбуття різних регіонів України. Виявилося, що молодь України єднають дуже важливі речі – любов до рідного краю, шанобливе ставлення до української мови і турбота про майбутнє України.

Заходи проходили на платформі Google Hangouts, технічну підтримку онлайн-зустрічам надавав громадський медіа канал «TV Union».

У програмі **Дня Інтернету «Соціальні мережі в повсякденному житті»** були:

- інтернет-пригода «Строкатий простір кіберсвіту»
- експрес-обговорення «Тролі та ельфи в Інтернеті»
- діалог «Соціальні фільтри, в яких ми живемо» за участю гостя заходу – голови обласного благодійного фонду «Об'єднання» Юрія Антощука.

Старшокласники переконались, що явище тролінгу та ельфінгу в Інтернет-мережі досить поширене і його легко відстежити навіть простому користувачеві Інтернету. Від Юрія Антощука бібліотека отримала у подарунок книгу «Захист від пропаганди у кібер-просторі», в якій можна знайти інформацію про нові виклики цифрової епохи.

Фахівці бібліотеки, які пройшли навчання для громадських активістів в рамках консультативно-навчального проекту "Будуємо мости заради реформ і довіри", організованого Інститутом масової інформації (ІМІ), провели низку тренінгів **«Скажи: «Ні» дезінформації!»**. Одних з них відбувся на запрошення адміністрації Миколаївської філії КНУКіМ для викладачів та студентів. На тренінгу були розглянуті поняття: пропаганда та інформування, інформація і мас-медіа, інформація і вплив, маніпуляції і боротьба з ними та фейки.

До Міжнародного дня рідної мови та Дня української писемності і мови проведена **мовна рухалка з язикатою Хвеською «Язык до Києва доведе»**. Театралізоване дійство надало заходу особливого колориту. Працівники бібліотеки використали маловідомі факти з історії розвитку української мови, цікаві відеоматеріали з колоритними зразками діалектів, пісні, жарти, народні традиції та інші цікавинки. Та все ж найбільше учням до вподоби прийшлися мовні ігри-рухалки, де треба було виявити спритність та ерудованість, фантазію та неабиякий активний запас слів нашої рідної мови.

У День знань перші уроки **«Ми – нація єдина»** для учнів гімназії №1 пройшли під гаслом «Я пишаюсь тобою, Україно!». Гімназисти дізналися про принади української землі, задали героїчне минуле та людей, що прославляють і захищають Україну. Учні презентували книгу «Хронологія мужності. 2014 - 2015», присвячену загиблим бійцям Херсонщини. Наприкінці уроку відбувся майстер-клас із плетіння браслетів у патріотичних кольорах. Протягом дня учнівська молодь знайомилась з книжковою виставкою-адвайзер «Ці книги знають УСЕ!».

Впродовж Тижня першокурсника «Зустрінемося в юнацькій» відділі книгозбірні запропонували студентській молоді свої «хіти» - добірку заходів, що користуються популярністю у читачів і репрезентують бібліотеку як центр культури і дозвілля.

Першокурсників херсонських вишів запрошували на:

- **ювілейну мозаїку «Такі знайомі, такі улюблені»**, яка представляла книги-ювіляри 2015 року, що увійшли до скарбниці світової літератури. Бібліотекарі не ставили за мету переказати сюжети книг, а знайшли для кожної з них ще не відомі студентам цікаві факти. Молодь із захопленням переглянула підібраний відеоряд з екранізацій різних епох, а потім взяла участь у вікторині «Знайомтеся: Гаррі Поттер»
- **бібліотечний квест «Книжкове місто»**, де кожна команда за допомогою гід-екскурсовода та карти-навігатора подорожувала за своїм маршрутом, у пошуково-ігровій формі знайомлячись з бібліотекою та її інформаційними ресурсами
- **творчу майстерню «За кулісами театру»**, щоб поспілкуватися про секрети театрального життя з акторами Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша
- **комільфо-вечір «Честь мундиру»**, де курсанти ХДМА дізнались не лише про поняття етикету для військових та моряків, але й про історію встановлення кодексів, правил та норм професійної поведінки

- **книгопоказ «Життя в стилі movie»** - мікс літератури і кіно, що розкрив феномен екранізації літературних творів, коли фільми дарують книгам друге життя
- **презентацію виставки-пропозиції «На хвилях читачьких захоплень»**, книги на якій були представлені у чотирьох стихіях, а саме: легкі книги для розважального читання, гарячі новинки, книги про справжні земні почуття та книги для втамування літературної спраги.
- **презентацію виставки-адвайзер «Молоді про молодь»**, що привернула увагу своїм нестандартним оформленням: велике оголошення на імітованій цегляній стіні. Різнокольорові відкривні аркушички позначали розділи

виставки й водночас окреслювали коло інтересів молоді: освіта, здоров'я, культура, громадське життя, Інтернет. Виставка пропонувала читачам добірку публікацій у пресі, книжки, а також дозволяла провести невеличке опитування.

Протягом тижня тривала акція **безкоштовного запису «Першокласний подарунок для першокласників»**, яка викликала жваву зацікавленість серед «першачків» вишів і щасливчики отримали читацькі квитки у подарунок.

Позитивні відгуки викладачів і курсантів Херсонської морської державної академії отримав цикл комільфо-вечорів для майбутніх моряків «Привчить себе до гарних манер».

Найцікавішими виявилися теми:

- «Що ми називаємо етикетом»,
- «Золоті правила спілкування»,
- «Честь мундира», «Чи любити ви театр»,
- «Якщо ви прийшли в храм» та ін.

Майбутні моряки отримували практичні поради для різних ситуацій на щодень, знайомились з історією етикету від давніх часів до сьогодення. Курсанти заглянули навіть в «Юності чесне зеркало, або показання житейського обходження» - зібрання правил етикету XVIII століття. Юнаки навчалися співати серенади, з цікавістю дивилися відеоролики про лицарство, дуелі. Брили участь в інтерактивних вправах та набували навичок гарних манер. Відвідали Святокатерининський собор та познайомились з нормами поведінки в храмі.

Профбутик «Знайди своє покликання», до роботи якого долучались психологи, викладачі та студенти навчальних закладів, допомагає старшокласникам зробити вважливий життєвий вибір.

- Учні 9-х класів ЗНЗ №54,55 отримали інформацію про професії сучасності (блогер, віджей, коуч) під час інформаційних студій, а волонтери економіко-правового кооперативного коледжу та студенти училища культури провели рекламу своїх навчальних закладів.

- **Майстер-клас «Великі ідеї кухонної декорації»**, за участю студентів і майстрів Херсонського вищого професійного училища ресторанного господарства, неодноразово проводився для учнів випускних класів і допомагав старшокласникам визначитися, у якій сфері себе реалізувати.

- Читальна зала стала відкритим майданчиком для виставки освітніх пропозицій **«Освіта за кордоном»**. Громадська організація **«Мережа освітніх консультантів»** презентувала навчальні заклади Європи. Школярі і студенти отримали безкоштовні консультації щодо навчання у Польщі, Чехії, Словаччині, на Кіпрі.

- **Інформаційно-консультативні тести та тренінги «Моя майбутня професія»** проводились за підтримки психолога ЦДЮТ.

Продовжила свою діяльність **молодіжна літературна кав'ярня «ЛітTERRA»**, де впродовж року було проведено 8 зустрічей у стінах бібліотеки і 2 зустрічі за її межами.

Кожна зустріч завсідників і гостей «ЛітTERRA» відрізнялася за темою та наповненням:

- «Студентська», «Ювілейна»,
- «ЛітTERRA в обіймах Мельпомени»,
- «Містична», «Зустріч прекрасних миттєвостей»,
- «Відкриття 7 сезону»,
- «Листопадова»
- «Новорічна вечірка у Хогвардсі».

У червні літтерріанці збиралися на зустріч «ЛітTERRA на канікулах», а у вересні стартувала перша арт-локація «Тишо-поезія» в рамках «Тишо-Тишо Фест», організована керівником «ЛітTERRA».

Критерієм того, що творче об'єднання росте і розвивається є те, що у лютому 2015 року «ЛітTERRA» відсвяткувала свою 5-ту річницю існування, а кількість учасників групи у соцмережі Вконтакте налічує 530 учасників.

Важливим кроком розвитку проекту стало видання альманаху «ЛітTERRA», куди увійшли творчі здобутки завсідників молодіжної літературної кав'ярні «ЛітTERRA».

Популяризації української літератури, вшануванню творчості письменників-ювілярів 2015 року слугувала низка літературно-мистецьких заходів.

За участю авторів відбулися:

- **презентація роману популярного українського письменника Максима Кідрука «Бот: Гуаякільський парадокс»**, де автор спілкувався з аудиторією в експресивній манері, поділився враженнями від подорожі до Африки, коротко нагадав про зміст роману «Бот» та заінтригував публіку сюжетом нового роману «Зазирни у мої сни».
- **презентація нової поетичної збірки «Соколинь» київського науковця і поета Володимира Пащенка**, члена Національної спілки письменників України, лауреата літературної премії ім. М. Куліша. Поет поділився роздумами про творчість, проблеми сьогодення. На прохання слухачів зачитав рядки з інтимної лірики.

До 85-річчя Ліни Костенко

- Проведений літературний вечір **«Митцю не треба нагород, його судьба нагородила»**. Бібліотекарі запропонували учням 11 класу ліцею Херсонської обласної ради постановку за книгою Івана Дзюби «Є поети для епох», яку створили студенти II курсу спеціалізації видовищно-театралізованих заходів Херсонського училища культури. Студенти майстерно передали силу і велич художнього слова письменниці, а присутні учасники обласного фестивалю виконавської майстерності «Поетичний камертон Ліни Костенко» продекламували поезію та виконали пісні.
- Організована виставка-посвята **«Дві зірки у поетичному просторі»** (до 120-річчя від дня народження Максима Рильського та 85-річчя Ліни Костенко).

80-річчю від дня народження Василя Симоненка були присвячені:

- **літературна ремарка "Я хочу правді бути вічним другом"**, під час якої звучали вірші, пісні, уривки із щоденників поета. Глядачі мали змогу навіть почути запис голосу Василя Андрійовича Симоненка. І замислитися над таким простим – і таким складним питанням: «Ти знаєш, що ти – людина?». До підготовки заходу долучилися активні читачі бібліотеки, . Створити патріотичну атмосферу допомогли студенти Херсонського училища культури та Херсонського державного університету.
- **книжкова виставка-портрет «Василь Симоненко – лицар нескореного покоління»**, що запрошувала читачів познайомитися з літературним доробком письменника. Увагу привертало літературно-художнє видання у двох томах, до якого увійшли поезії, казки, байки, проза, статті В. Симоненка, а також сторінки щоденника, листи та неопубліковане.

До дня народження Т. Г. Шевченка були організовані:

- **ескізи життя «Дитинство в образотворчому мистецтві Т.Г. Шевченка»**, де школярі переглянули репродукції картин, проїнялися творами, в яких відображене шевченківське сирітство і злиденне дитинство, прослухали вірші, які з любов'ю писав поет про дітей і для дітей.
- **виставку «Шляхами Тараса»**, яка розкривала багатогранність проникливого лірика, обдарованого художника, гуманіста.

До ювілеїв письменників-земляків були розгорнуті книжкові виставки:

- **«Духовні острови Василя Гайдамаки»** до 80-річчя поета, публіциста, члена Всеукраїнської спілки письменників-мариністів, автора шести поетичних збірок та збірки пісень, який у своїй творчості торкається вічних тем, що хвилює не тільки молод, а й багатьох людей різного віку.
- **«Крила творчості Анатолія Кичинського»**, присвячена 65-річчю митця, ім'я якого знане і шановане у плеяді талановитих українських поетів, лауреата Національної премії України ім. Т.Г.Шевченка. Окрім літературного доробку виставка розкрила інші грані таланту Анатолія Кичинського, особливе місце в житті якого посідає живопис.
- **«Береги і пристані Олега Олексюка»**, на якій молодь мала можливість познайомитися з багатогранним літературним даром письменника: віршами, повістями, оповіданнями, піснями.
- **«Я такий молодий і розкутий...»** до 60-річчя Василя Загороднюка. Назвою виставки стали слова поета, що стали є життєвим кредо. Окрім поетичних збірок, дитячих творів, біографічних матеріалів виставка презентувала також літературознавчі розвідки митця.

До 35-річчя заснування бібліотеки проведена низка заходів у межах циклу «Ювілейний марафон» за участю активних читачів минулих років, письменників, митців, партнерів і друзів книгозбірні.

- **Презентація книжкової виставки «Автограф на пам'ять від письменників Херсонщини»** стала літературно-мистецькою подією, на яку завітали письменники-краяни, що дарували свої твори читачам книгозбірні, залишаючи на них автографи. Колекція таких книг у фонді книгозбірні складає всього 200 примірників, проте саме автографи надають їм подвійну цінність.

- **Вечір-аншлаґ «Бібліотека моєї юності признає побачення»** зібрав друзів бібліотеки, письменників, музикантів, активних читачів минулих десятиліть. Перегорнувши сторінки історії, вони разом згадали, чим жила бібліотека, чим цікавилась і захоплювалась молодь за минулі 35 років.

- **Виставка-присяга «Про бібліотеку і бібліотекарів з любов'ю»**, що розкрила історію бібліотеки в фотографіях та інформаційних виданнях, отримала багато схвальних коментарів від колег та читачів.

- **Святу «35 років у бібліотечній родині»** напередодні Всеукраїнського дня бібліотек особливої урочистості надала участь курсантів Херсонського морехідного училища рибної промисловості та духового

оркестру цього навчального закладу. На свято завітав мер Херсона В.Миколаєнко, представники органів влади, керівники закладів культури, партнери, спонсори, друзі і читачі. На свій день народження бібліотека отримала і подарунки – комп'ютерну техніку, книги, квіти.

- Героями **Дня відкритих дверей «Завітай на ювілей!»** стали читачі. Кожен відділ бібліотеки підготував для них власний сюрприз, тож програма вийшла різноманітною і насиченою. Це були:
 - ✓ **книжковий батл «Привабливість жорстоких світів»** за книгами С. Коллінз «Голодні ігри» та В. Рот «Дивергент» - цікава форма проведення заходу викликала неабиякий інтерес молодідо жанру антиутопій;
 - ✓ **виставка нових надходжень «Увага! На горизонті НЛО»**, де читачі знайшли нову інтерпретацію абревіатури НЛО – новий літературний об'єкт;
 - ✓ **музична хвиля «Життя в стилі драйв»**, «занурившись» у яку, учні 10 класу Херсонського обласного ліцею віртуально відвідали Музей слави рок-н-ролу, познайомилися з найяскравішими виконавцями і композиціями цього жанру, долучились до майстер-класу, який провів хореограф Денис Юрін.
 - ✓ **майстер-клас «Букет бібліотеці»**;
 - ✓ **фотосесія «Я люблю бібліотеку»**.

Продовжилося свято на бібліотечній галявині, старшокласники шкіл №55 та №54 із задоволенням мандрували маршрутом **«Книжкового диліжансу»**, роблячи зупинки, щоб познайомитися з книжковою виставкою або оглядом літератури. Впродовж Дня відкритих дверей тривала і акція безкоштовного запису **«Тариф. Читацький. Ювілейний!»**. Багато школярів отримали ювілейні читацькі квитки у подарунок.

Естетичне виховання. Організація дозвілля

Комплексна цільова програма "Творчість + молодість = успіх" об'єднала заходи, спрямовані на формування у молоді естетичного смаку, потягу до скарбниць культурної спадщини людства, прагнення реалізувати своїх творчий потенціал.

У рамках діяльності **АРТ-агенції "Дивоквіт"** відбулася низка творчих виставок у різних жанрах і техніках образотворчого мистецтва, що знайомили широкий загал із творчістю молодих митців рідного краю.

- Незвичайними оригінальними картинами з натуральних шкіри і волосся, які завдяки пластичності та податливості, передали найсміливіші порухи душі та задуми, порадувала молода майстриня Юліана Резніченко. Її персональна виставка **"У просторі мистецького натхнення"** вразила точністю, гармонійністю і тонким відчуттям смаку у використанні таких складних технік і матеріалів.
- Багатим внутрішнім світом, позитивною енергетикою, всеосяжною любов'ю до всього живого у майстерно виписаних маслом та аквареллю картинах з мальовничими куточками: кримськими краєвидами, пейзажами рідної Херсонщини та затишною набережною Венеції поділилась художниця-аматор з Херсона Ганна Александровська на виставці живопису **"Гармонія палітри і душі"**.
- Спогади про "далеке" і таке "близьке" дитинство навіяли кумедні та неповторні іграшки: плюшеві ведмедики-тедді та їхні друзі: зайчики, слоненята та інші на виставці **"Пухнаста радість"** Олени Плотникової.
- Стильністю та довершеністю композицій в складних техніках декоративно-прикладного мистецтва та креативним і продуманим використанням і поєднанням сучасних матеріалів порадувала виставка вихованців зразкової студії образотворчого мистецтва Херсонського центру дитячої та юнацької творчості **"Крила і краса талантів"**.

- Безмежжям дитячої уяви та фантазії, уміло та майстерно втілених у яскравих, оригінальних роботах, зачарували та вразили учні шкіл Комсомольського району на виставці-вернісажі **"Називаємо чудесами все, що творимо руками"**.
- Дивовижний світ витинанки, ретельно відтворений у паперових візерунках розкрили учні 9-х класів ЗОШ № 54 під керівництвом вчителя Ірини Моїсєєвої на виставці своїх чудових паперових витворів **"Різдвяні візерунки"**.

- Витонченими та вишуканими жіночими прикрасами, що зберегли енергію та дихання живої природи завдяки складним технологіям, притягувала та дарувала захоплення виставка майстрині з Нової Каховки Анни Дрибушевської **"lavАппа-прикраси з частинкою природи"**.
- Завзяті козаки, гламурні кішки та колоритні панянки, виготовлені із звичайних пляшок у техніці пап'є-маше вихованцями гуртка "Фантазери" ЗОШ №46 (керівник Бабій У. В.) не залишили байдужими і притягували увагу своєю оригінальністю і неповторністю на виставці "Декор. Скло. Форма".
- Приємним запахом деревини та лаку полонила виставка "Жива душа дерева" з нехитрим хатнім начинням, майстерно виточеним умілими руками учнів ЗОШ № 55 під керівництвом В.Солохіна.

Уміти втілювати креативні ідеї та задумки в чарівні, вишукані прикраси та речі навчилися юні рукодільниці на заняттях майстерні **"Hand-made"**:

- у майстер-класах "Ангелик до книги на передову" із задоволенням взяли участь і малеча, і старшокласники шкіл Шуменського мікрорайону. Кожен з вигадкою та фантазією майстрував янголят-оберегів, вірячи в те, що вони захистять наших воїнів від ворожих куль в зоні АТО, а щоб вони зігрівали серця захисників і надавали їм сили та мужності, до оберегів діти додали зворушливі листівки і малюнки;
- на "Майстерні Великоднього кролика" вихованці клубу "Альбїон" ХЦДЮТ натхненно виготовляли кумедного пухнастого кролика - символ Великодніх свят у віруючих християн західного обряду;
- найпотаємніші мрії і бажання вклали учні ХЦДЮТ у свої ляльки-мотанки на майстер-класі "Новорічні фантазії: мотанка-бажанняця".

З розмаїттям технік та жанрів живопису продовжила знайомити юних читачів **"Академія казкового олівця"**:

- оволодіти таємницями давнього і своєрідного мистецтва китайського живопису юним митцям ЗОШ №54 допомогла молода талановита херсонська художниця Юлія Герасимчук під час майстер-класу "Стань художником разом з нами";
- загадовими лабіринтами скарбниць геніїв, відкриваючи спадщину кращих митців людства, мандрували учні ЗОШ №45 під час літературно-мистецької подорожі до "Міста художників".

З творчістю корифеїв українського театру М.Кропивницького, І.Карпенка-Карого та М.Старицького учнів 8-10-х класів ЗОШ №55 познайомив цикл занять театральної енциклопедії **"Зіркова плеяда"**. Старшокласники відкрили для себе милозвучність і красу рідної мови, відмітили актуальність та злободенність п'єс, написаних драматургами більше 100 років тому.

Відродженню традицій українського народу та шанобливому ставленню о календарно-обрядових свят присвячений цикл заходів **"Кольори та мелодії українських свят"**:

- посиденьках "Свята Паска йде до хати, будемо Великдень справляти" учні 5-х класів ЗОШ №54 згадали легенди про виникнення писанок та їх різновиди, таїнство обряду освячення великодніх страв;
- у колоритні та містичні обряди травневих русалій "Прийди до мене, неділенько зелена" поринули учні ЗОШ № 55,

- залюбки беручи участь у хороводах, стрибках через уявне багаття та плетінні вінків;
- грудневі ворожіння "Ой Андрію, даруй нам надію" перенесли вихованців навчально-виховного комплексу ім. Т.Шевченка у атмосферу веселих молодіжних свят, загадкових вечорів та дівочих ворожін на судженого.

У примхливий та мінливий світ моди занурили старшокласників ЗОШ №54 ескізи дивовижного життя **"Володарі стилю"**. Зацікавленість десятикласників модними тенденціями наступного сезону, шляхами до Олімпу відомих модельєрів сучасності та загаковістю і перспективністю професії дизайнера з успіхом задовольнила викладач кафедри дизайну Херсонського національного технічного університету, член Спілки дизайнерів України Лариса Скрипнікова.

До дня рок-н-ролу у музичну хвилю запальної музики **"Життя в ритмі драйв"** "пірнули" десятикласники гімназії №1. Вихованці студії бального танцю "Симпатія" Антон Шаповалов та Анастасія Челяк виконали для учнів енергійні драйв і рок-н-рол, а їх тренер, чарівна Юлія Терещенко навчила основним елементам динамічного танцю.

Низка розважально-пізнавальних заходів, до організації яких долучилися всі відділи бібліотеки, дозволила молоді весело та з користю провести своє дозвілля під час час свят.

• **До Новорічно-різдвяних свят:**

- на площі Свободи, біля головної ялинки міста відбулася **святкова толока «Різдво іде, дари несе»** для мешканців міста. Запальна розважальна програма з цікавими рухалками, танцювальними па та конкурсами прийшлася до вподоби всім присутнім. Для того, щоб зігрітись і підняти всім настрій, ведучі запропонували найвеселіші рухалки «Лайки сусіда», «Веселі перегони» та майстер-клас з латиноамериканського танцю. І, звичайно, що найспритніші та найактивніші учасники конкурсних програм одержали різдвяні солодкі призи та подарунки.

- завітавши на гостини до Снігової королеви учні 2-Б класу гімназії №1 розтопили крижане серце казкової героїні та завоювали її прихильність дотепністю і спритністю під час конкурсів і розваг;

- у холодне царство виставки-подарунку "Розкажи Миколаю, про що я читаю" потрапляла малеча у відділі абонементу. Учасники літературної вікторини, запропонованої виставкою, одержали за правильні відповіді новорічні прикраси на ялинку;

- зимові традиції та звичаї різних народів, а ще неодмінно веселі співи, ігри та забави, що асоціюються з ними захопили гуртківців клубу по вивченню англійської мови "Альбїон" ХЦДЮТ під час бібліотечних гостин "Святкуємо Новий рік з цілим світом";

• **до Дня Святого Валентина:**

- найчуттєвіші, найзворушливіші історії кохання, які свідчать про багатогранність та яскравість цього почуття, лунали на літературному побаченні "Love is... Мова, якою говорять усі серця" для старшокласників ліцею Херсонської обласної ради;

- незвичайний дизайн та оформлення виставки-прозоріння "Love is..." зупиняли погляд та спокушували навіть далеких від кохання читачів взяти книгу з полиці;

• **до Міжнародного жіночого дня:**

- злеті та особисті драми відомих жінок різних епох з серії біографічних книжок "Найвидатніші, найулюбленіші" зацікавили та подивували 9-класників ЗОШ №54 на хвилині слави "Славетні жінки: історії успіху, історії кохання";

• **до Дня всіх Святих:**

- на "жахливо" незвичайні вечорниці "Halloween по-українськи" зібралися незвичайні персонажі: відьмочки, кожани, привиди, герої різних книг, фільмів та ігор, щоб разом з гламурною "гарбузовою пані"- поспівати, потанцювати, взяти участь у кумедних конкурсах та каверзних вікторинах, поласувати смаченьким;

• **до Дня художника України:**

- свято творчості, креативності та таланту у Шуменському мікрорайоні міста зібрало чималу публіку. Здібності та кмітливості у численних конкурсах та змаганнях найбільш активно проявили учні загальноосвітніх шкіл №1 і №55 Херсонської міської ради та вихованці навчально-виховного комплексу ім. Т.Г. Шевченка Херсонської обласної ради: навичками справжніх художників вразили вони у конкурсі малюнку на асфальті "Я малюю свою мрію", спритність та вміння працювати в команді демонстрували у змаганні "Розмальовка", тренували пам'ять, відгадуючи загадки-домовки. Чудовий настрій та святкову атмосферу створювали солісти вокально-хорової студії "Унісон" Херсонського центру дитячої та юнацької творчості.

У справжнє феєричне дійство перетворилося святкування Міжнародного дня захисту дітей, об'єднаного спільною назвою **"Тепло дитячої посмішки"**:

- кумедна Баба Яга довго блукала з малечю лабіринтами казкового світу, намагаючись заплутати їх у хащах каверзних запитань літературної вікторини, а потім в нагороду за кмітливість та винахідливість запросила їх на перегляд улюблених мультфільмів у "Ягусиному кінозалі";
- начитаність та ерудицію проявили школярі, щоб заповнити разом з Червоною Шапочкою карту Європи казковими персонажами на виставці-сюрпризі "Подорож казковою Європою";
- веселий сміх та радісний настрій разом з конкурсами, змаганнями за участю героїв улюблених книжок та артистів вокального колективу "General School" на чолі з керівником Софією Рябенко створила справжня "Фабрика гарного настрою" у читальній залі;
- на заняттях клубу обдарованих і кмітливих "КлубОК" діти з користю і цікаво проводили відпочинок, навчившись за допомогою простих матеріалів і нескладних технік творити чудеса власними руками;
- на уроках етикету "Азбука гарних манер" дізнавались про правила поведінки;
- на екологічному майданчику вчилися розпізнавати пташині голоси та відгадувати віршовані загадки про пернатих, розплутувати головоломки, ребуси під час конкурсу "Загадкові друдли"/

Для відпочиваючих у літніх таборах також проводились:

- ігротека "Валіза жартів";
- подорож "Стежками Країни Мультляндії";
- літературні жмурки "Слідами улюблених героїв";
- калейдоскоп цікавинок "А чи знаєш ти?..";
- гра-вікторина "На галявині казок";
- літературна галявина "Подорож у світ міфології";
- казкова прогулянка "Мандруємо в Диснейленд".